

Kursbeskrivning för Försäkringsrätt (15 hp)

Allmänt om kursen

Innehåll och målsättning

Försäkringsrätt (15 hp) ges både som specialkurs inom juristprogrammet och som fristående kurs.

Den övergripande målsättningen med kursen är att ge deltagarna en systematisk överblick över försäkringsrätten och dess förhållande till andra rättsområden, djuplodande kunskaper i försäkringsrätt samt förmåga att på avancerad nivå analysera försäkringsrättsliga problem av allehanda slag samt att från olika perspektiv utvärdera de resultat vartill tillämpning av det försäkringsrättsliga regelverket leder.

Kursen innehåller följande kursmoment:

- Försäkringsrörelserätt (3 hp.)
- Försäkringsavtalsrätt (7 hp.)
- Försäkringsförmedlingsrätt (2 hp.)
- Särskilda försäkringstyper (3 hp.)

Förväntade studieresultat

Efter genomgången kurs förväntas studenten:

Kunskap och förståelse

- kunna visa väsentligt fördjupad kunskap och om och förståelse för den centrala försäkringsrätten

Förmågor och färdigheter

- kunna visa väsentligt fördjupad förmåga att identifiera kvalificerade försäkringsrättsliga problem och frågeställningar

Juridiska institutionen

- kunna visa väsentligt fördjupad förmåga att genom tillämpning av försäkringsrättsliga regler och kvalificerade juridiska bedömningar analysera och besvara försäkringsrättsliga problem och frågeställningar, inte minst sådana som är vanligt förekommande i det praktiska rättslivet
- kunna visa väsentligt fördjupad förmåga att i skrift redovisa resultatet av kvalificerade analyser inom det försäkringsrättsliga området

Värdering och förhållningssätt

- kunna visa väsentligt fördjupad förmåga till ett självständigt och kritiskt förhållningssätt gentemot den centrala försäkringsrätten och dess villkorsdrivna utveckling.

Pedagogiken

Undervisningen sker i form av seminarier. Syftet med seminarierna är dels att introducera olika försäkringsrättsliga problemområden, dels att på grundval av studenternas kunskaper om juridisk metod och materiell rätt utveckla studenternas förmåga att identifiera såväl grundläggande som mera avancerade försäkringsrättsliga problem, att finna tillgängliga argumentationsvägar i fråga om dessa problem samt att utvärdera och ta ställning till vilka argument som bör ges företräde.

Närmare om kursens uppbyggnad

De olika kursmomenten

- Försäkringsrörelserätt. Detta kursmoment behandlar föreliggande regler beträffande förutsättningarna för att erhålla/bibehålla koncession att bedriva försäkringsrörelse. Reglerna finns i försäkringsrörelselagen med vidhängande förordning.
- Försäkringsavtalsrätt. Detta kursmoment behandlar dels de olika frågeställningar som behandlas i försäkringsavtalslagen, dels de viktiga frågeställningar som inte behandlas i denna lag med följd att allmänna avtalsrättsliga regler och principer äger tillämpning.
- Försäkringsdistributionsrätt. Detta kursmoment behandlar såväl de offentligrättsliga som de civilrättsliga regler som återfinns i lagen om försäkringsdistribution.
- Särskilda försäkringstyper. Detta kursmoment behandlar dels den obligatoriska trafikförsäkringen, dels ett antal centrala typer av försäkring vars omfattning regleras genom standardvillkor.

Skriftliga och muntliga övningar

Vid seminarierna förväntas studenterna medverka aktivt vilket medför att träning i muntlig framställning på ett naturligt sätt integreras i kursen.

Träning i skriftlig framställning ges i form av en PM-uppgift som innebär att studenterna skall lämna in en promemoria för bedömning. Promemorian skall innehålla en rättslig analys av en försäkringsrättslig frågeställning som studenten själv formulerar. Promemorian lämnas in i elektronisk form i enlighet med närmare angivna instruktioner.

Obligatorier

Närvaro vid 85 % av seminarietimmarna är obligatorisk. Vid seminarier som är verksamhetsförlagda (studiebesök) fordras dock 100 % närvaro.

Befriade från närvarokravet avseende seminariet om trafikförsäkring är de studenter som samma termin deltagit i seminariet om trafikförsäkring som ges i specialkursen Skadeståndsrätt (15 hp.).

Inlämning av skriftlig promemoria är obligatorisk.

Internationella och komparativa inslag på kursen

Den rättsliga regleringen beträffande försäkringsrörelse och försäkringsförmedling är i hög grad styrd av ett stort antal EU-direktiv som görs till föremål för behandling under kursen. På försäkringsavtalsrättens område har alla hittillsvarande försök till europeisk harmonisering misslyckats. I stället har gemensamma lag- och forumvalsregler tillskapats. Dessa regler behandlas under kursen.

Samverkan med det omgivande samhället

Under kursen genomförs verksamhetsförlagda seminarier vid tre olika tillfällen, ett vid ett försäkringsbolag, och två vid advokatbyråer. Till detta kommer att åtskilliga seminarier, särskild de som gäller olika typer av försäkring, leds av jurister som är praktiskt verksamma i försäkringsbranschen.

Förhållandet till andra kurser och utbildningen i stort

Utgångspunkten för kursen utgörs av det översiktliga studiet av försäkringsavtalsrätt under juristprogrammets grundläggande kurser i civilrätt. Till detta kommer att kursen har vissa gemensamma kontaktytor den specialkurs i skadeståndsrätt om 15 hp som ges inom ramen för juristprogrammet.

Krav för deltagande i undervisningen

Registrering

Studenter som är antagna till kursen som fristående kurs måste webbregistrera sig. Vid frågor - [kontakta](#) studievägledaren med ansvar för antagning för fristående kurser. Studenter som antagits till kursen som specialkurs inom ramen för juristprogrammet kommer innan kursstart att kallas till obligatorisk registrering hos kursadministratören. Student som läst kursen tidigare och endast avser tentera måste omregistrera sig. För omregistrering: kontakta kursadministratören.

Avregistrering

Registrerade studenter som vill göra ett tidigt avbrott på en kurs d.v.s. avregistrera sig, ska göra detta inom tre veckor från kursstart för att kunna bli förstagångsregistrerade nästa gång de vill läsa kursen. Observera att systemet inte räknar från kursens första dag utan det är från kursstartsveckan som tre veckor räknas. Studenterna kan själva anmäla tidigt avbrott via [Studie- och stödsystem](#). Obs! Detta kan få konsekvenser för din rätt att erhålla studiemedel. Kontakta CSN för mer information! För övrig administrativ information - se [Studiehandboken](#).

Gruppindelning

Endast en seminariegrupp förekommer på kursen. För omregistrerade finns det möjlighet att delta i gruppundervisningen endast i mån av plats samt efter principen "först till kvarn".

Studieanvisningar

Läroböcker

- Bengtsson, Bertil, Försäkringsavtalsrätt, Norstedts juridik, 5 uppl, 2022
- Falkman, Henric, Introduktion till försäkringsnäringsrätten, Jure Förlag, 2 uppl, 2019
- Radetzki, Marcus, Skada i följd av trafik?, Norstedts juridik, 2018
- Radetzki, Marcus, Tolkning av försäkringsvillkor, Norstedts juridik, 2 uppl, 2020
- Strömbäck, Erland, Bernerfalk, Helen, Holmqvist, Mats, Trafikskadelagen, Norstedts juridik, 10 uppl, 2025

Samtliga böcker skall läsas i dess helhet.

Källmaterial

All den lagtext som behandlas i kurslitteraturen och/eller vid undervisningen.

Övrigt material

Annat material som tillgängliggörs digitalt på kurshemsidan inför respektive undervisningspass.

Förberedelser inför undervisningen

Inför varje seminarium förväntas studenten ha förberett sig genom att ta del av kurslitteratur och lagtext beträffande aktuellt ämne. Relevant lagtext, litteratur och i förekommande fall annat material skall medtagas till seminarierna.

Examination

Examinationsmoment

Examination sker genom

- aktiv närvaro vid seminarieundervisningen enligt ovan
- inlämning av promemoria enligt ovan
- skriftlig tentamen (salsskrivning)

För godkänt resultat på kursen krävs dels närvaro vid seminarieundervisningen i den omfattning som angivits ovan, dels att en i rätt tid inlämnad promemoria blivit godkänd och dels godkänt resultat vid den skriftliga tentamen.

Sistnämnda tentamen består av fem frågor beträffande kursens olika delmoment. Skrivningstiden är fem timmar. För godkänt resultat vid tentamen krävs att poäng erhållits på samtliga frågor.

Tillträde till tentamen

För tillträde till tentamen krävs att godkända tentamina ska ha avlagts på juristprogrammets obligatoriska kurser i civilrätt. Detta gäller emellertid inte för studenter som antagits till kursen såsom fristående kurs.

Anmälan till tentamen

Tentamensanmälan ska göras i Ladok senast tio kalenderdagar före dag för tentamen. Anmälan till tentamen förutsätter registrering på kursen. Studenter som inte anmält sig kan inte beredas plats på tentamen. Alla studenter har rätt att istället för ordinarie betyg få betyg enligt den målrelaterade sjugradiga betygsskalan. Student som önskar betyg enligt denna skala måste dock anmäla detta till amanuensen minst fem arbetsdagar före den skriftliga tentamen. Finns behov av extra åtgärder i samband med tentamen på grund av funktionsnedsättning ska detta anmälas till kursadministratören (se nedan under Funktionsnedsättning).

Handlingar som ska medtas vid tentamen

Till tentamen ska godkänd legitimation medtas. Som godkänd legitimation räknas körkort, pass och id-kort med aktuell giltighetstid. Som godkänd legitimation räknas även högst tre månader gammal polisanmälan som anger att tentandens id-handling är stulen eller förlorad. Även utländska identitetshandlingar godkänns, företrädesvis pass och id-kort.

Tillåtna hjälpmedel och ordningsregler

Vid tentamen tillämpas examinationsalternativ 4. Information om de olika examinationsalternativen samt de ordningsregler som gäller vid tentamen finns på Juridiska institutionens hemsida och kurshemsidan. Förekomsten av otillåtna hjälpmedel, anteckningar och liknande samt brott mot ordningsreglerna kan föranleda en anmälan till universitetets disciplinnämnd. Disciplinnämnden, som leds av rektor, kan besluta om varning eller avstängning från studierna.

Inlämning av tentamen

- Endast svar Juridiska institutionens svarsark rättas om inte annat angivits i instruktionerna.
- Kontrollera att alla uppgifter på omslagsarket och svarsarken är korrekta och fullständiga.
- Omslagsarket ska alltid lämnas in. Detta gäller även om tentanden väljer att lämna in blankt. Om tentanden väljer att lämna in blankt får inga svarsark lämnas in.
- Observera att samtliga studenter omedelbart ska sluta skriva när tentamensvakterna meddelar att tiden är slut. Det innebär att tentanderna då saknar rätt att avsluta en mening m.m. Om tentanden behöver ytterligare tid för att fylla i uppgifter på omslagsark eller på svarsarken eller dylikt ska det övervakas av en tentamensvakt för att undanröja misstanke om fusk.

Betygskriterier

För kursen tillämpas följande betygskriterier:

AB (Med beröm godkänt)

- Har mycket god insikt om strukturen samt tillämpliga regler och principer på de sakområden som behandlas under kursen.
- Identifierar och formulerar de flesta rättsliga problemen i förelagda uppgifter på ett mycket bra sätt.
- Ställningstaganden är väl motiverade med en stringent och rättsligt relevant argumentation.

Ba (Icke utan beröm godkänt)

- Har i huvudsak god insikt om strukturen samt tillämpliga regler och principer på de sakområden som behandlas under kursen.
- Identifierar och formulerar de flesta rättsliga problemen i förelagda uppgifter på ett bra sätt.
- Ställningstaganden är i huvudsak väl motiverade med en rättsligt relevant argumentation.

B (Godkänt)

- Har godtagbar insikt om strukturen samt tillämpliga regler och principer på de sakområden som behandlas under kursen, även om en del brister finns.
- Identifierar de flesta rättsliga problemen i förelagda uppgifter på ett bra sätt.
- Lösningarna på problemen är i huvudsak korrekta. Ställningstaganden är dock ofta mindre väl motiverade.

U (Underkänd)

- Ett eller flera tillkortakommanden finns som innebär att studenten inte når upp till de krav som anges för betyget B.

Betygskriterier enligt den målrelaterade sjugradiga betygsskalan

A (Utmärkt)

- Har utmärkt insikt om strukturen samt tillämpliga regler och principer på de sakområden som behandlas under kursen.
- Identifierar och formulerar samtliga rättsliga problem i förelagda uppgifter på ett utmärkt sätt.
- Ställningstaganden är väl motiverade med en stringent och rättsligt relevant argumentation.

B (Mycket bra)

- Har mycket god insikt om strukturen samt tillämpliga regler och principer på de sakområden som behandlas under kursen.

- Identifierar och formulerar de flesta rättsliga problemen i förelagda uppgifter på ett mycket bra sätt.
- Ställningstaganden är väl motiverade med en stringent och rättsligt relevant argumentation.

C (Bra)

- Har god insikt om strukturen samt tillämpliga regler och principer på de sakområden som behandlas under kursen.
- Identifierar och formulerar de flesta rättsliga problemen i förelagda uppgifter på ett bra sätt.
- Ställningstaganden är väl motiverade med en rättsligt relevant argumentation.

D (Tillfredsställande)

- Har i huvudsak god insikt om strukturen samt tillämpliga regler och principer på de sakområden som behandlas under kursen.
- Identifierar och formulerar de flesta rättsliga problemen i förelagda uppgifter på ett bra sätt.
- Ställningstaganden är i huvudsak väl motiverade med en rättsligt relevant argumentation.

E (Tillräckligt)

- Har godtagbar insikt om strukturen samt tillämpliga regler och principer på de sakområden som behandlas under kursen.
- Identifierar de flesta rättsliga problemen i förelagda uppgifter på ett godtagbart sätt.
- Lösningarna på problemen är i huvudsak korrekta. Ställningstaganden är dock ofta mindre väl motiverade.

Fx (Otilräckligt)

- Mindre brister föreligger innebärande att studenten inte uppnår samtliga de krav som anges för betyget E.

F (Helt otilräckligt)

- Större brister föreligger innebärande att studenten inte uppnår samtliga krav som anges för betyget E.

Begäran om omprövning:

När tentamen är rättad och resultatet publicerat tillhandahålls ett dokument med lösningsförslag. Begäran om omprövning ska lämnas skriftligen till kursadministratören. Begäran ska vara utförligt motiverad och en kopia på tentamen måste bifogas. Observera att den som hämtar ut sin originaltentamen förlorar möjligheten att begära omprövning. För mer information, se [institutionens information om omprövning av betyg](#).

Funktionsnedsättning

Allmänt

Målet är att alla studenter vid Stockholms universitet ska ha lika rättigheter och möjligheter oavsett funktionsnedsättning. Du kan läsa mer i Stockholms universitets "Handlingsplan för likabehandling av studenter med funktionsnedsättning" på www.su.se under rubrikerna "Utbildning", "Under utbildningen" och "[Studera med funktionsnedsättning](#)". Kontakta Studentavdelningens sektion Service för studenter med funktionsnedsättning i god tid före studiestarten för att diskutera ditt individuella stödbehov och för att få nödvändig information. För att boka tid och diskutera stödåtgärder, maila till studentstod@su.se. Studenter med dyslexi vänder sig med fördel direkt till dyslexipedagog [Elisabeth Åman](#).

Särskilt pedagogiskt stöd vid högskolestudier

Studenter med funktionsnedsättning har möjlighet till s.k. särskilt pedagogiskt stöd vid högskolestudier. Som exempel kan nämnas alternativa examinationsformer, såsom förlängd tentamenstid eller enskild tentamen vid dator m.m. Det ankommer på varje berörd student att, i den mån han eller hon vill ta del av de särskilda åtgärder som har utlovats, inför kursstarten i varje ämne i god tid (**minst 4 veckor**) kontakta institutionens kontaktperson. Genom ett skriftligt intyg från Studentavdelningens sektion Service för studenter med funktionsnedsättning vid Stockholms universitet skall studenten styrka att han eller hon har en funktionsnedsättning. Kontaktperson vid Juridiska institutionen är biträdande studierektor Viktoria Pettersson, tfn: 08-16 13 04 eller e-post: viktoria.pettersson@juridicum.su.se

Examination vid funktionshinder

Observera att du senast 3 veckor före varje examinationstillfälle måste meddela kursadministratören att examination med stöd ska genomföras så att eventuella extra åtgärder kan vidtas. Om anmälan inkommer senare kan institutionen inte garantera att examinationen kan genomföras såsom önskas. Observera också att tentamensanmälan måste ske på sedvanligt sätt senast tio kalenderdagar före tentamen. Notera också att för stödåtgärder som löper över hel kurs (t.ex. anteckningshjälp) eller mer ingripande åtgärder (t.ex. dela upp tentamen) måste du i god tid, men senast vid kursstart, kontakta aktuell kursadministratör och meddela att du önskar dessa stödåtgärder.

Studentinflytande och kursutveckling

Samtliga studenter uppmanas att fylla i en digital enkät för kursvärdering i slutet av kursen. Kursvärderingen har stor betydelse för kvalitetssäkring av kursens innehåll och pedagogiska upplägg. Den digitala enkäten finns länkad till via Athena. Kursen förändras och utvecklas kontinuerligt, och de synpunkter och idéer som framförs i kursvärderingen övervägs alltid noga.